

POLVIJÄRVEN ELÄKKEENSAAJAT RY

LYHYT KATSAUS 50 VUOTISEEN HISTORIAAN

10.4.1969 perustamiskokouksen Kansantalolla avasi Alvi Ratilainen. Paikalla oli 18 eläkeläisten asioista kiinnostunutta henkilöä. Alustusta eläkeläisten asioista ja järjestötoiminnasta piti Arvi Brockila. Käydyn keskustelun jälkeen päätettiin yksimielisesti perustaa Polvijärven Eläkkeensaajien Yhdistys ry. Kokouksessa valittiin johtokunta. Väinö Hyttinen Lahtolahdesta, Taavi Haapasalo, Heikki Karvinen, Martti Turunen, Toivo Sirviö ja Nikolai Piironen. Vastaperustetun yhdistyksen johtokunnan varajäseniksi valittiin Eino Korhonen, Toivo Hyttinen, Väinö Hyttinen Kirkonkylältä, Väinö Sirviö, Eelis Kosonen ja Väinö Luukkainen. Yhdistys rekisteröitiin Patentti- ja rekisterihallitukseen 21.1.1972. Vuoden 1998 lopussa nimi muuttui Polvijärven Eläkkeensaajat ry:ksi.

Voitto Parikka luki Polvijärven Eläkkeensaajat ry:n historiikin. Historiikin on pöytäkirjoista koonnut ja kirjoittanut Jaana Jylhä-Ollila

Kokouksen koolle kutsunut ja avannut Alvi Ratilainen oli yhdistyksen ensimmäinen tilintarkastaja yhdessä Johannes Monosen kanssa.

Johtokunnan ensimmäisessä järjestäytymiskokouksessa valittiin puheenjohtajaksi Väinö Hyttinen Lahtolahdesta, varapuheenjohtajaksi Martti Turunen, sihteeriksi Taavi Haapasalo ja rahastonhoitajaksi Toivo Sirviö. Tässä ensimmäisessä kokouksessa päätettiin muiden perusasioiden lisäksi kesäretkestä Kuopioon.

Ensimmäisten vuosien aikana yhdistyksen yksi tärkeimmistä toimista oli järjestää jokavuotinen kesäretki ja melko varhaisessa vaiheessa myös joulujuhlan järjestäminen sekä pilkkikisat. Yksi johtokunnan tärkeistä tehtävistä oli valita jäsenistöstä ilmaisloman saaja hakeusten perusteella, pöytäkirjoista ilmenee, että valinta tehtiin pääasiassa sosiaalisin perustein.

Alkuvuosikymmeniä ohjasi vahva poliittinen näkemys. Yhteistyötä tehtiin erityisesti Kirkonkylän ja Kinahmon työväenyhdistysten kanssa sekä työväen hengellisen jaoston ja sosialidemokraattisen raittiusyhdistyksen kanssa. Yhdistyksen vahva side työväenyhdistyksen aatteeseen säilyi yli vuosituhannen vaihteen, ja kokouksissa onkin vuosikymmenten aikana usein ollut sosialidemokraattisen puolueen kansanedustajia muun muassa Uki Voutilainen ja Riitta Myller. Vielä 90-luvulla kokouksissa käsiteltiin sosialidemokraattien vaaliohjelmiä ja ehdokkaiden nimeämisiä. Yhteistyö on toki jatkunut koko olemassaolon ajan. Vuodesta 2012 voidaan sanoa, että sinä vuonna sosialidemokraattinen aate väistyi takalalle ja keskityttiin toimimaan eläkeläisten hyvinvoinnin eteen riippumatta poliittisesta

taustasta. Yhdistyksessä hyväksyttiin silloin liiton hyväksymät uudet säännöt ja johtokunnasta tuli hallitus.

Yhdistyksen ensimmäisessä kevätkokouksessa oli kunnanjohtaja Pentti Ratilainen esitelmöimässä kokousväelle asuntojen tarpeellisuudesta kunnassa. Kokousväelle oli esitelmästä selvinnyt, että Oy-muotoisen rakennusten suunnitelma olikin jo kunnassa tehty. Samassa kokouksessa kunnansihteeri Eero Tossavainen oli kertonut asumistuen saamisen ehdoista ja huoneiston saamisen ehdoista. Alkuvuosina yhdistys olikin vahvasti vaikuttamassa edullisten asuntojen saamiseksi vanhuksille muun muassa edesauttamassa Vanhustentaloyhdistyksen perustamista antamalla talkookeräykseen 100 SMk. Yhdistyksen sihteeri Taavi Haapasalo oli edustajana vanhustentalotoimikunnassa, hänet valittiinkin sittemmin Vanhustentaloyhdistyksen hallitukseen.

Vuosien varrella Polvijärven Eläkkeensaajien sekä johtokunnan, että kevät- ja syyskokosten vieraina on ollut varsin kattava määrä elämän eri alueiden asiantuntijoita ja merkkihenkilöitä. Ja myös toisinpäin, yhdistyksen edustus on ollut lähes poikkeuksetta piirin ja liiton kevät- ja syyskokouksissa sekä muiden yhteistyökumppaneiden vuosikokouksissa.

Vuoden 1973 syyskokouksessa katsottiin tarpeelliseksi perustaa Naistoimikunta. Naistoimikunnan ensimmäiseksi koolle kutsujaksi valittiin Vieno Hyttinen. Naistoimikunnalla oli tärkeä rooli yhdistyksen varainhankinnassa. Se järjesti arpajaisia, ohjelmia eri tilaisuuksiin ja piti käsityökerhoa. Arpajaisista ja käsitöiden myynnistä saadut tulot menivät suoraan perusyhdistykselle. Vuonna 1981 Naistoimikunta päätti, ettei tee tulevan vuoden toimintasuunnitelmaa, ellei saa käyttöönsä 50 % keräämistään varoista. Kirjelmässään syyskokoukselle 1980 Naistoimikunta toteaa, että toiminta tulee loppumaan, mikäli kerätyistä varoista ei sille 50 % myönnetä. Naistoimikunnan puheenjohtajana toimi tällöin Anja Hyvärinen. Syyskokouksessa Naistoimikunnan ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Yhdistyksen toimintaa kuvaa hyvin sana sitoutuminen.

Puheenjohtajat ovat olleet pitkäaikaisia. Ensimmäinen puheenjohtaja oli Väinö Hyttinen Lahtolahdesta. Tämän jälkeen vuosina 1970 – 1973 puheenjohtajana toimi Väinö Hyttinen Kirkonkylältä. 1974 – 1977 Antti Päivinen, 1978 – 1987 Jouko Vartiainen, 1988-1989 Alvi Ratilainen, 1990 – 1993 Yrjö Haaranen, 1994 Väinö Mononen, seuraavana vuonna puheenjohtajana jatkoi Yrjö Haaranen aina vuoteen 1997 saakka. Hänen jälkeensä valittiin yhdistyksen puheenjohtajaksi Vilho Jämsä. Hän toimi yhdistyksen puheenjohtajana aina vakavaan sairastumiseensa asti vuoteen 2011. Vilho Jämsä oli jo valittu vuoden 2012 puheenjohtajaksi mutta tapahtuneen takia Varapuheenjohtaja Matti Kettunen toimi puheenjohtajan tehtävissä sen vuoden. Matti Kettunen valittiinkin puheenjohtajaksi vuosiksi 2013 – 2015. Vuoden 2015 syyskokouksessa yhdistys teki historiaa, silloin valittiin ensimmäistä kertaa puheenjohtajaksi nainen, Anja Hyvärinen. Hän on toiminut puheenjohtajana siitä alkaen.

Vuosien varrella on aina tehty retkiä ja matkoja ulkomaita myöten. On järjestetty tapahtumapäiviä ja tansseja. On pidetty kerhoja ja oppimista on tuettu monella tavalla. On huomioitu eläkeläisten asiat ja kannettu huolta terveyden ylläpitämisestä, eläkeläisköyhyydestä ja yksinäisyydestä. Kaiken toiminnan pohjana voidaan sanoa olevan yhteisesti ja yhdessä tekeminen, lähimmäisenrakkaus.

Vuoden 1974 johtokunta päätti pyytää avustusta kunnanhallitukselta Kiteen kunnan eläkkeensaajien vierailua varten. ”Kun hyvätapa ja käytäntö vaativat, että vieraille tarjottaisiin pullakahvit. Kun yhdistyksemme varat ovat erittäin vähäiset, niin siinä mielessä yhdistyksen johtokunta päätti kääntyä kunnanhallituksen puoleen pyynnöllä, että kunta tarjoaisi tämän kerran pullakahvit vieraillemme samalla toivomme, että kunnan puolesta selostettaisiin vieraillemme vanhustentaloa.” Kunta onkin vuosien varrella avustanut yhdistyksen toimintaa rahallisesti ja kunnan virkamiehet ovat vierailleet kokouksissa, erityisesti 1970 ja 1980 luvuilla kertoen lakisäännöksistä ja erilaisista eläkeläisiä koskevien avustusten hakeemisista ja muista asioista. Vierailut naapurikuntien Eläkkeensaajien yhdistyksiin ovat olleet yleisiä. Pöytäkirjoista ja toimintakertomuksista selviää, että aivan aina ei vierailuihin olla oltu tyytyväisiä. Esimerkiksi vuoden 1975 toimintakertomus sanoo ”Kun jokainen sai kunnan maksaa itse ruokansa, emme mekään puolestamme luovuttaneet Polvijärven pienoispöytälippua, vaikka se olikin kuopiolaisia varten varattu.” Samainen toimintakertomus jatkaa Kuopion kesäretken moittimista sanoilla ”Kahvikin tuntui olevan sinivärin hinnoissa.”

Retket ovat kuitenkin olleet aina tärkeä toiminnan muoto. Vaikka yhdistys on toiminut vähin varoin, on pidetty tärkeänä, että jokaisella jäsenellä on taloudellisesti ollut mahdollisuus osallistua. Jos yhdistyksellä ei ole ollut rahaa tarjota koko matkan hintaa, on kuitenkin pyritty pitämään omavastuuosuudet mahdollisimman pieninä. Taloudellisesti tiukkoina vuosina retket on suunnattu lähialueille kustannusten minimoimiseksi. Jotain yhdistyksen toiminnan periaatteista sosiaalisen ja taloudellisen oikeudenmukaisuuden saavuttamiseksi kertonee jo aikaisemmin esimerkkinä mainitun 1975 toimintakertomuksen alkusanat, ”Kertomusvuoden aikana on toiminta ollut hyvin vilkasta olosuhteet huomioon ottaen, jäsenmäärä on lisääntynyt, joka olisikin toivottavaa, että jokainen vähäosainen kansalainen liittyisi omaan eläkejärjestönsä heti kun on saavuttanut eläkeiän näin vahvistaisi joukkotoimintaamme eläkkeidemme parantamisen puolesta.”

Polvijärven Eläkkeensaajien historiassa on luotettu joukkovoimaan ja yhdessä tekemiseen. Yhdessä tekemällä onkin saatu järjestettyä useat isot tapahtumat. Parhaimmillaan yhdistyksen syyskokoukseen on osallistunut 120 jäsentä, tämä oli vuonna 1976. On järjestetty tasavuosina juhlat, piirin kesäjuhla, matkoja kotimaassa ja ulkomaillekin täysillä linja-autoilla, tansseja, pikkujouluja, opintopäiviä ja niin edelleen. Yhdessä on osallistuttu monenlaisiin tapahtumiin maakunnassa ja muualla. Polvijärven Eläkkeensaajat ovat vuosien varrella tarjonneet sadoille ihmisille vertaistukea ja sosiaalista kanssakäymistä. Viisi vuosikymmentä on pidetty esillä julkisessa keskustelussa pientä eläkettä saavien taloudellinen ahdinko. Voidaan todeta, että yhdistys on toiminut eläkkeensaajien tärkeänä etujärjestönä jo 50 vuotta ja työ jatkuu tästä eteenpäinkin.

Polvijärven Eläkkeensaajat ry:n pöytäkirjat ja toimintakertomukset antaisivat aihetta kirjoittaa laajemmankin, yksityiskohtaisemman historiikin. Toiminta on ollut 50 vuoden aikana aktiivista, monipuolista ja vaiherikasta. Meidän on kiitettävä perustajajäsenten aloittamaa ja hyvin jatkunutta yhdistystoimintaa monesta eläkeläisten asioita parantavasta toiminnasta mielen ja ruumiin hyvinvoinnin eteen. Kiitämme perustajia yhdistyksen pitkäaikaisen sihteerin, kaunispuheisen Taavi Haapasalon sanoin, ”Säilyköön heistä kaunis ja vilpitön muisto keskuudessamme.”